

Pitanja i odgovori br. 2
JNMV 15/19

1. Naručilac je u odgovoru na pitanje potencijalnog ponudaca da predefiniše opseg napajanja LED modula u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu ovu oblast (oblast saobraćajne opreme) odgovorio da ostaje pri prethodnoj formulaciji jer kako navodi time se obezbeduje pouzdaniji rad opreme u realnim terenskim uslovima. Kako je u pitanju oprema od visokog bezbednosnog rizika, u ovom slučaju saobraćajna oprema, ne može naručilac samovoljno da definiše nikakve parametre ni karakteristike koje su protivne karakteristikama definisanim zakonom i standardom. Standard EN 12368 koji određuje parametre i uslove rada po pitanju bezbednosti spoljne opreme ne definiše tacan opseg rada napajanja spoljne opreme jer se direktno poziva na odredbe zakona i standarda EN 12675 i EN 50556 koji uređuju oblast bezbednosnih karakteristika za uredaje i kontrolere koji upravljaju radom spoljne opreme. Kontrolerima je tacno definisan opseg rada tim standardima koji iznosi 230 VAC +10% - 15% i samo u okviru tog opsega mogu raditi i upravljati tim opsegom napona na svojim izlazima koji kontrolišu spoljnu opremu u ovom slučaju LED module ili drugim recima napon iznad 253V i ispod 196V ne sme izaci iz kontrolera prema spoljnoj opremi jer time bi bila ugrožena bezbednost i povredeni svi standardi i samim tim isti kontroler mora automatski biti izbacen iz funkcije jer ugrožava bezbednost. Samim tim nikakav napon van navedenog opsega ne može doći do LED modula pa kako smo vec naveli Evropski standardi jasno definišu opseg rada i opsezi van toga su neprihvatljivi i za njima ne postoji nikakva potreba bez obzira na uslove rada. S toga insistiramo da naručilac izmeni traženi opseg odnosno uvede ga u zakonske tokove u suprotnom, pozivajući se na standarde, bicemo prinudeni da podnesemo zahtev za zaštitu prava na konkursnu dokumentaciju.

Odgovor:

Primedvodavalac iz tačnih tvrdnji o važnosti ispravne primene Standarda EN12368, EN12675 i EN50556 donosi neispravan zaključak da zahtev za opseg dozvoljenog električnog napona, tj nazivni napon 220V i naponski opseg +20%, -10% za LED signale nije u skladu sa pomenutim standardima, te samim tim ugrožava bezbednost saobraćaja i spreman je, radi zaštite pomenute bezbednosti, da podnese Zahtev za zaštitu prava na konkursnu dokumentaciju. Smatrajući da semaforski uređaj – kontroler, čije su specifikacije određene standardima EN12675 i EN50556, kao i LED signali – lanterne (standardi EN12368 i opet EN50556) moraju oba biti deklarisana u istom naponskom opsegu -13%, +10% sa nazivnim naponom 230V, nije u pravu. Naime standard EN50556, koji propisuje električne parametre za oba tipa uređaja, i kontrolere i LED signale, u sledećim članovima tvrdi sledeće:

Član 4.1: Za standardni efektivni nazivni napon za priključenje na javnu mrežu uzima se vrednost 230V. Moraju se dozvoliti i druge vrednosti nazivnog napona.

Član 4.2: Sistem mora da radi u opsegu mrežnog radnog napona sistema svetlosnih signala drumskog saobraćaja prema EN12675 na sledeći način:

nazivni napon -13%, +10%

Sistem ne sme prikazivati signale koji su u suprotnosti sa EN12675 kada je napon izvan predhodno navedenog opsega.

Član 5.1.2: Uređaj za upravljanje mora signalima da obezbedi električno napajanje (EN12368) i signali moraju koristiti to napajanje. Električni parametri kompatibilnih lanterni moraju da budu

specificirani od strane proizvođača uređaja za upravljanje kako bi se osigurala bezbednost sistema.

Stoga, prema pomenutim standardima:

- Nazivni napon može biti dat 220V, kao što je specificirano u nabavci,
- Semaforски uređaj - kontroler mora da bude u naponskom opsegu -13%, +10%
- LED signali – lanterne moraju biti kompatibilne sa naponom i naponskim opsegom uređaja-kontrolera, čiju specifikaciju daje proizvođač kontrolera.

Dakle, Primedbodavac pogrešno tvrdi da naponski opsezi semaforskog uređaja i LED signala moraju biti isti - oni moraju biti KOMPATIBILNI. Kompatibilnost u ovom slučaju znači da LED signali ne smeju da imaju uži naponski opseg od opsega na kojem radi kontroler. Naručilac se odlučio da izabere širi naponski opseg za LED signale od zahtevanog za kontrolere jer smatra da to garantuje veću pouzdanost u radu. Motiv za to da se traži širi naponski opseg za signale je i u nemačkom standardu koji zasebno definiše tehničku specifikaciju LED signala OCIT-LED_V1.0_A01 (videti na www.ocit.de), gde je u poglavlju 2.4.3 navedeno da je naponski opseg LED signala -15%, +25%, a takođe u poglavlju 2.3 potvrđeno da je ovaj standard u potpunosti usklađen sa EN12368, samo što je precizirao neke karakteristike koje nisu precizirane u EN12368 i EN50556, a naponski opseg je jedna od njih. Jasno je da se nemački tvorac standarda odlučio za još širi opseg napona nego što je Naručilac u ovoj Nabavci, kao i da je Primedbodavac tvrdnja da je istovetnost napinskih opsega rada kontrolera i LED signala prema važećim standardima nužna – NETAČNA.

2. Čime ponudač dokazuje da je sertifikat odnosno atest koji se prilaže za opremu izdat od akreditovane laboratorije?

Odgovor:

Ponuđač je dužan da dostavi važeće sertifikate za ponuđenu opremu kojima garantuje usklađenost sa zahtevanim standardima. U slučaju da Naručilac posumnja u validnost dostavljenog sertifikata ima pravo da pribavi dodatne informacije od Sertifikacionog Tela koje je izdalo sertifikat, kao i da proveri njegovu akreditaciju. Stoga, je nejasno na kakvu je laboratoriju mislio Primedbodavalac, s obzirom da laboratorijske nisu akreditovane da izdaju sertifikate. One su akreditovane jedino da vrše ispitivanja i izdaju laboratorijske nalaze.

3. Čime ponudač dokazuje hermetičnost, efekat fantomskog svetla?

Odgovor:

Ponuđač potvrđuje ispunjenost tehničkih zahteva podacima iz priložene atestne/ tehičke dokumentacije, deklaracijom proizvođača (overenom i potpisom od strane nadležnog lica Proizvođača opreme) i validnim Sertifikatom.

4. Koji stepen IP zaštite treba da imaju LED moduli?

Odgovor:

LED moduli treba da zadovoljavaju stepen zaštite predviđen standardom EN 12368, što se dokazuje validnim sertifikatom izdatim od akreditovanog Sertifikacionog tela.

5. Čime ponuđač dokazuje intezitet svetlosti za signalni pojam Ø210 i Ø300?

Odgovor:

Ponuđač potvrđuje ispunjenost tehničkih zahteva podacima iz priložene atestne/ tehičke dokumentacije, deklaracijom proizvođača (overenom i potpisom od strane nadležnog lica Proizvođača opreme) i validnim Sertifikatom.